

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 414
van **JELLE ENGELBOSCH**
datum: 17 februari 2016

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Varkenssector - Ondersteuning van 'bovenwettelijke inspanningen'

Eén van de vaststellingen van de recentelijk georganiseerde varkenstop G30 is dat er op zoek moet worden gegaan naar meer differentiatie en een eventuele schaalverandering om noodlijdende bedrijven opnieuw te versterken. In heel wat gevallen zijn daarvoor bovenwettelijke inspanningen van de boeren nodig.

Tot die conclusie kwamen ook de onderzoekers Van Buggenhout en Vuylsteke in hun recentelijk gepubliceerde rapport 'Weg met de eenheidsworst?'. In dat rapport stellen zij letterlijk: "De overheid moet vooral het juiste kader bieden, maar kan, zoals in Wallonië, wel een aantal sturende maatregelen nemen, zodat de varkenshouder verplicht vergoed wordt voor bijkomende bovenwettelijke inspanningen." Op p. 63 wordt dat aangevuld met volgende bepaling: "Voor dat laatste is het systeem van Wallonië interessant, waarbij de overheid initiatieven verplicht de garantie van toeslag op te nemen in het lastenboek, als voorwaarde om erkend te worden."

Graag stel ik de minister volgende vragen over de mogelijke ondersteuning van bovenwettelijke inspanningen in de varkenssector.

1. Wat verstaat de minister onder bovenwettelijke inspanningen? Op welke manier ziet zij mogelijkheden om via dergelijke inspanningen de situatie in de varkenssector op Vlaams niveau te verbeteren?
2. Is de minister het eens met de conclusie dat de overheid een werkkader moet creëren, maar ook sturende maatregelen moet nemen zodat de varkenshouder vergoed wordt voor bovenwettelijke inspanningen? Hoe zal zij dit aanpakken?
3. Heeft de minister zicht op de situatie in Wallonië? Hoe is dit systeem daar geregeld? Kan de minister duiding geven bij de laatste geciteerde bepaling in de inleiding van deze vraag? Welke mogelijkheden zijn er hiervoor in Vlaanderen?

ANTWOORD

op vraag nr. 414 van 17 februari 2016

van **JELLE ENGELBOSCH**

1. In de varkenshouderij zijn de basisvereisten opgenomen in de sectorgids dierlijke productie. De inspanningen die verder gaan dan de sectorgids zijn bovenwettelijk.

Bovenwettelijke inspanningen zijn vaak noodzakelijk om markttoegang te krijgen of te behouden. Zowel binnenlandse als buitenlandse afnemers stellen vaak bovenwettelijke eisen aan de primaire productie. Dit maakt dan deel uit van een private handelsovereenkomst en staat los van internationale overeenkomsten over vrije markttoegang. Voor de varkenshouder is het belangrijk dat de bijkomende eisen via een betere perceptie bij de consument ook leiden tot een meerwaardecreatie die minstens de meerkost dekt. Marktgericht produceren is hier het sleutelbegrip, waarbij de varkenshouder zijn differentiatiestrategie duidelijk afstemt op zijn afzetmarkt.

2. De overheid mag en kan niet tussenkomen in de prijsvorming. Prijsvorming maakt deel uit van de individuele onderhandelingen tussen producenten en afnemers. De overheid kan wel de oprichting van producenten- en brancheorganisaties faciliteren en bijdragen tot het ondersteunen van markttransparantie door het publiceren van marktinformatie. Daarnaast kan de overheid bedrijfsinvesteringen ondersteunen die het mogelijk maken om in te spelen op gedifferentieerde kwaliteitssystemen.
3. In Wallonië kunnen kwaliteitssystemen enkel erkend worden als ze melding maken van de manier waarop een meerwaarde voor de landbouwer wordt gecreëerd. Hierbij moet de promotor van het lastenboek een berekeningswijze bepalen om deze meerwaarde te kunnen inschatten. Dit wil echter nog niet zeggen dat de markt de meerwaarde altijd zal willen betalen. De Vlaamse en Waalse varkenssector zijn sterk verschillend op het vlak van omvang, schaalgrootte en intensiviteit.